

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының
Бохарай авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

№ 54

«10» июнь 2022 ел

«Зэй муниципаль районы Бохарай авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» 2013 елның 15 ноябрендәге 98 номерлы Зэй муниципаль районы Бохарай авыл жирлеге Советы карарына үзгәрешләр керту хакында

«Россия Федерациясе Бюджет кодексына үзгәрешләр керту турында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.17 статьясындагы 4 пунктының гамәлдә булуын туктатып тору хакында» 2021 елның 1 июлендәге 244-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясе Бюджет кодексына һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр керту һәм 2022 елда Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларын үтәү үзенчалекләрен билгеләү турында» 2021 елның 29 ноябрендәге 384-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Зэй муниципаль районы Бохарай авыл жирлеге Уставына таянып, Зэй муниципаль районы Бохарай авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Зэй муниципаль районы Бохарай авыл жирлеге Советының 2013 елның 15 ноябрендәге 98 номерлы карары белән расланган Зэй муниципаль районы Бохарай авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәгә (2015 елның 13 мартандагы 152, 2018 елның 01 июндәге 91, 2019 елның 05 ноябрендәге 141, 2021 елның 19 июндәге 30 номерлы карарлар нигезендә кертелгән үзгәрешләр һәм ёстәмәләр белән) тубәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 8 пунктны тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

Бохарай авыл жирлеге Советы авыл жирлеге бюджеты һәм анын үтәлеше турындагы хисапны карый һәм раслый, жирлек Советы үткәргән тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйле рәвештә, авыл жирлеге Советының үз утырышларында, комитетларында, комиссияләрендә, эшче төркемнәрендә авыл жирлеге бюджеты үтәлешенец аерым мәсьәләләрен контролльдә тота, тышкы муниципаль финанс контроле органнарының хокукий статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирде үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль

закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнен контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Зәй муниципаль районы Бохарай авыл жирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Авыл жирлеге Советына, аның компетенциясе чикләрендә, Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен, авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәkle мәгълүмат бирелергә тиеш.

Бохарай авыл жирлеге башкарма комитеты Бохарай авыл жирлеге бюджеты проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәkle документлар һәм материаллар белән Бохарай авыл жирлеге Советына раслауга кертә, бюджетара трансферларны булу методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый, авыл жирлеге бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Бохарай авыл жирлеге Советына раслауга жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирә, муниципаль бурыч белән идәрә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Районның финанс-бюджет палатасы (төзелгән килешү нигезендә) жирлек бюджеты проектын төзи, аны жирлек Советына керту өчен кирәkle документлар һәм материаллар белән тапшыра, жирлек бюджетын үтәүне оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашира.

Районның контроль-хисап палатасы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен, шулай ук тубәндәгеләр буенча бюджет вәкаләтләрен гамалгә ашира:

икътисадны билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты һәм бюджет чарапарын куллану нәтижәлелеге буенча;

жирлек бюджеты турындагы каарлар проектларына, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка норматив-хокукий актларына, шул исәптән жирлек бюджеты курсаткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетеру һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш

администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының баш администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенен гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 06-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча.

Район контроль-хисап палатасының әлеге пунктта каралган бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенен гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 06-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән нигезләмәләрне үтәп гамәлгә ашырыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтиҗәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

узенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен ути;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра һәм раслый;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнен үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченен бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменнән ана буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган

муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет средстволары белән эш итүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнәң үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченен үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын алучы түбәндәгे бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзу һәм үтәү;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яисә) башкару;

бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характеристын тәэмин итү;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертү;

бюджет исәбен алыш бару (бюджет исәбен алыш баруны тәэмин итү);

ведет бюджетный учет (обеспечивает ведение бюджетного учета);

бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм тиешле бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет акчаларын алучының бюджет хисабын тәкъдим итү;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Жирлек бюджеты керемнәре баш администраторы:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

бюджет проектын һәм (яисә) бюджет проектын төзу өчен кирәkle белешмәләрне бирә;

касса планын төзу һәм алыш бару өчен белешмәләр бирә;

бюджет керемнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе керемнәре чыганаклары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганаклары реестрына кертү өчен аларга беркетелгән керемнәр чыганаклары турында белешмәләр бирә;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының үзенә буйсынган администраторлары исемлекләрен төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне, бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш, планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи.

Бохарай авыл жирлеге бюджеты акчаларын баш бүлүченен (бүлүченен), Бохарай авыл жирлеге бюджеты керемнәре баш администраторы (администраторы), эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча Бохарай авыл жирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы (администраторы) бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодесы нигезендә билгеләнә.»;

1.2. 35 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«35. Авыл жирлеге бюджеты үтәлешен төгәлләү

Бюджет үтәлеше буенча операцияләр, Россия Федерациясе Бюджет кодесының 242 статьясы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, 31 декабрьдә тәмамлана.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне туктату финанс органы тарафыннан әлеге статья таләпләре нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 статьясы нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында хисап финанс елы керемнәрен бүлү һәм аларны тиешле бюджетларга күчерү буенча Федераль казначылык органнары тарафыннан операцияләрне төгәлләү агымдагы финанс елының беренче биш көнендә башкарыла.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәренең гамәлдә булуы 31 декабрьда туктатыла.

Агымдагы финанс елының сонғы эш көненә кадәр (ул көнне кертеп) бюджет үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә туләргә тиеш.

Бюджет акчаларының бердәм счетында булмаган файдаланылмаган калдыклар агымдагы финанс елының сонғы ике эш көненнән дә сонга калмыйча, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексинде башкача каралмаган булса, бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетына күчерелергә тиеш.

Финанс белән тәэмmin иту чыганагы булып Россия Федерациясе Президенты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансферлардан тыш, максатчан билгеләнешкә ия субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган агымдагы финанс елының I гыйнварына кулланылмаган бюджетара трансферлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне эчендә алар бирелгән урынга бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан хисап финанс елында файдаланылмаган әлеге пунктның жиленче абзацында күрсәтелгән бюджетара трансферларга ихтыяж булу (булмау), шулай ук аларга ихтыяж булу турында карап кабул иткәндә аларны бюджетка кире кайтару турында карап кабул иту бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм тапшырылган курсәтелгән бюджетара трансферлар финанс белән тәэмmin иту чыганагы булып торган курсәтелгән акчалар тиешле бюджет чыгымнары турында хисап нигезендә элек бирелгән бюджетка кергән көннән соң 30 эш көненнән дә сонга калмыйча гамәлгә ашырыла.

Бюджетара чараларның баш администраторы карапы нигезендә максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турында, аларны финанс белән тәэмmin иту чыганагы булып хисап елында файдаланылмаган Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансферлардан тыш, ул билгеләгән тәртиптә тиешле финанс органы белән килештерелгән, курсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлеше күләмндәге акчалар агымдагы финанс елында курсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлешләреннән артмаган күләмдә курсәтелгән бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмmin иту өчен бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Әлеге пункттын тұғызынчы абзацында караптар кабул итү тәртибе жирле бюджеттан бюджетара трансферларны кире кайтару тәртибен жайга сала торған жирлек башкарма комитетының муниципаль хокукий актлары белəн билгелəнə.

Кабул ителгэн бюджет йөклөмәләре буенча операцияләр тәмамланғаннан соң, бюджетның бердәм счетында калган акчалар чираттагы финанс елы башына калган акчалар сыйфатында исəпкə алынырга тиеш.

Финанс белəн тәэмmin итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансферлардан тыш, максатчан билгелəнештəге субсидияләр, субвенцияләр həm башка бюджетара трансферлар рəвешендə алынган бюджетара трансферларның файдаланылмаган өлеши, бюджеттан тыш дəүлəт фондлары бюджетларына бюджетара трансферлар тиешле бюджет кеременə күчерелмəгən очракта, күрсəтелгэн акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгелəнгən гомуми талəплəрне үтəп, тиешле финанс органы, бюджеттан тыш дəүлəт фонды белəн идарə итү органы тарафыннан билгелənə торған тәртиптə, бюджет кеременə эзлəп алынырга тиеш.

Авыл жирлеге башкарма комитеты агымдагы финанс елы тәмамланғанда бюджет акчаларын алучыларны чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендə эшлəми торған бəйрəм көннəрендə аларның эшчəнлеген гамəлгə ашыру өчен киrəkle акчалар белən тәэмmin итү тәртибен билгeli.».

2. Каарны Татарстан Республикасының хокукий мəгълumat рəсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>), авыл жирлеге территориясендəгə махsus мəгълumat стендларында həm Зəй муниципаль районның рəсми сайтында урнаштырырга.

3. Каар рəсми басылып чыккан көненнən үz көченə керə.

4. Әлеге каарның үтəлешен контрольдə тотуны үz жаваплылыгымда калдырам.

Совет рапорте

Е.В. Груздева